

Uvodnik

April je mesec, ko naj bi se pogovarjali o Andersenu, svetovnem dnevu knjige in zemlje ter delali načrte za junijske, poletne in jesenske konference ter potovanja. Veselili naj bi se upanja Velike noči in z veselimi pričakovanji gledali na lepšo prihodnost. A čeprav je na videz tudi letos vse kot lani, lahko vsaka razgledana knjižničarka ali knjižničar vidi, da se na svetu dogajajo tektonski politični premiki. Domišljamo si sicer lahko, da je Amerika nekje daleč in da so skrbi ameriških kolegov, ki jim ukinjajo sredstva in vse manj sramežljivo uvajajo cenzuro, neprimerljive z razmerami v Evropi. A samo največji naivnež se danes ne zaveda, da ko duh vojne enkrat uide iz steklenice, ga zelo težko vrneš nazaj. To Pandorino skrinjico tegob nekateri ekonomisti prozaično primerjajo s tubo zobne paste, saj jo lahko le enkrat izprazniš. Knjižničarji se moramo kot družbeni katalizatorji zato odpraviti na dolgo pot umirjanja družbenih zadev (z nam lastnimi metodami) in se po potrebi tudi glasno zavzemati za nujnost ohranjanja vrednot demokracije, miru in sodelovanja. Zavedam se, da to v družbi, kjer vsi hlepimo po takojšnjih dosežkih, ni enostavna naloga, a kdaj pa je borba za svoboščine bila. (Igor Zemljič, podpredsednik DBL)

Zbor članov DBL, 11. marec 2025, MKL, Knjižnica Bežigrad

Zbor članov DBL je bil v torek, 11. 3. 2025, ob 15.30 v dvorani Knjižnice Bežigrad, MKL, Einspielerjeva ulica 1, Ljubljana.

Zbor DBL je soglasno potrdil [Programsko in finančno poročilo](#) za leto 2024 ter [Programski in finančni načrt](#) za leti 2025 in 2026. Zbor članov

DBL je izvolil delegate za Občni zbor ZBDS v letu 2025, in sicer izvoljeni so: Igor Zemljič, dr. Maja Peteh, mag. Aleš Klemen, Tomaž Ulčakar, Barbara Marinčič in mag. Ana Zdravje in (izvoljeni nadomestni delegati so Leja Borovnjak, Violetta Bottazzo, Alenka Kanič, Janez Kanič, Nataša Grubar Praček, mag. Andreja Grčar). *Program Zbora članov DBL: Otvoritev Zbora članov, potrditev dnevnega reda, izvolitev delovnega predsedstva Zbora članov in izvolitev verifikacijske komisije; Pogovor z Damjano Vovk, predsednico ZBDS; Finančno in programsko poročilo DBL za leto 2024; Finančni in programski načrt DBL za obdobje 2025–2026; Izvolitev delegatov za občne zборе ZBDS v letu 2025; Razno.* [Več na spletni strani DBL v Zapisniku Zbora članov DBL](#)

16. seja Izvršnega odbora Društva bibliotekarjev Ljubljana v mandatnem obdobju 2023–2027

14. 4. 2025 je potekala 16. seja IO DBL, na kateri smo poročali o uspešno izpeljanih preteklih dogodkih DBL in ZBDS. Načrtovali smo prihodnje aktivnosti (*Popoldnevi z DBL, strokovni obiski knjižnic, jesensko strokovno srečanje, mednarodno sodelovanje*).

ZBDS obvešča: Znanilci bibliotekarske stroke

ZBDS nadaljuje s pripravo video portretov, pod skupnim imenom [»Znanilci bibliotekarske stroke«](#), s katerimi želimo počastiti spomin na delo knjižničarjev, ki so pomembno prispevali k razvoju stroke, in opozoriti na njihov prispevek tako za stroko kot za delo Zveze. Peta epizoda iz serije Znanilci bibliotekarske stroke je [posvečena dr. Jožetu Urbaniji](#). Poleg njega so pri snemanju epizode sodelovali **Ivan Kanič, dr. Alenka Šauperl, dr. Miha Kovač, dr. Polona Vilar** in Igor Zemljič.

Predlagamo vam, da si [pogledate vse posnetke](#).

ZBDS obvešča: Razpis kandidacijskega postopka za člane organov in delovnih teles ZBDS 2025–2029

Obveščamo vas, obveščam vas, da je bil na spletni strani ZBDS objavljen Razpis kandidacijskega postopka za člane organov in delovnih teles ZBDS 2025–2029 <https://www.zbds-zveza.si/razpis-kandidacijskega-postopka-za-clane-organov-in-delovnih-teles-zbds-2025-2029/>.

Seja volilnega Občnega zbora bo v četrtek, 8. maja v NUK-u na Leskoškovi 12.

Če ste spregledali Razpis za štipendijo Spominskega sklada dr. Bruna Hartmana

Študenti doktorskega študija bibliotekarstva vabljene, da se **do 31. maja 2025** prijavite na [Razpis za štipendije Spominskega sklada dr. Bruna Hartmana](#). [Več na spletni strani ZBDS >>](#)

MKL vabi: Labirinti žanrskih branj: Krasni novi svetovi, 6. maj 2025

Vabimo vas v torek, 6. maja 2025, ob 9.00, da se pridružite na simpoziju MKL, ki je del programa Centra za promocijo branja odraslih »Literatura, srce knjižnice« z naslovom **Labirinti žanrskih branj: Krasni novi svetovi** v dvorani Knjižnice Otona Župančiča.

Predavateljice in predavatelji iz različnih literarnih strok se bodo posvetili značilnostim žanrskih del in njihove recepcije med bralci, izpostavili kakovostna literarna dela in raziskali značilnosti slovenskih in tujih utopičnih ter distopičnih zgodb. Srečanje se bo zaključilo z okroglo mizo. Podrobnosti in o programu si lahko preberete [na spletni strani MKL](#).

Mestna knjižnica Ljubljana – Knjižnica, srce mesta 2025; 21. maj 2025 ob 9.00, Knjižnica Otona Župančiča

Sedmo mednarodno posvetovanje MKL »Knjižnica, srce mesta 2025:

[knjižnica za zdravje](#)« bo osredotočeno na koncept zdravstvene pismenosti (angleško health literacy) in na vlogo knjižnic kot proaktivnih institucij, ki v svojem lokalnem okolju prepoznavajo potrebe prebivalcev po neformalnem pridobivanju znanj na področju zdravja. Zdravstvena pismenost se nanaša na

posameznikove sposobnosti, ki so potrebne za razumevanje, uporabo in upravljanje informacij v povezavi z zdravjem, zlasti v kontekstu obvladovanja lastnega zdravja, zdravljenja in interakcije z zdravstvenim sistemom. Posvetovanje bo potekalo v Mestni knjižnici Ljubljana, Kersnikova 2, v dvorani v 3. nadstropju, v sredo, **21. maja 2025, ob 9. uri**. Prijavnico najdete [na povezavi](#); prijave sprejemajo na ucni.center@mklj.si, najpozneje 7 dni pred pričetkom posvetovanja.

Mednarodno strokovno posvetovanje, 14. in 15. maj 2025, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica

V Goriški knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica bodo **14. in 15. maja 2025** organizirali [mednarodno posvetovanje z naslovom *Where do we stand: libraries and the sustainable development goals*](#). Ali knjižnice uresničujemo cilje trajnostnega razvoja? Smo jih že usvojile ali nas čaka še veliko dela? Se znamo dovolj hitro odzvati na spremembe? Smo nanje pripravljeni? S strokovnjaki z različnih področij bomo iskali odgovore na zgoraj zastavljena vprašanja. Prijave zbirajo **do 7. maja 2025**. Vabilo je tudi na spletni strani [Knjižnice.si](#).

Dan specialnih knjižnic »Nisem robot«, sem specialni knjižničar, 29. maj 2025, Gozdarski inštitut Slovenije

Vabimo vas na dan specialnih knjižnic, ki bo potekal **29. maja 2025** na Gozdarskem inštitutu Slovenije. Letošnje srečanje bo potekalo pod naslovom **»Nisem robot«, sem specialni knjižničar**. Dogodek organizira [Sekcija za specialne knjižnice](#) pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije v sodelovanju z [Gozdarskim inštitutom Slovenije](#). Program bo kmalu objavljen. Vsi udeleženci bodo prejeli potrdilo o udeležbi.

Vabljeni k [prijavi](#).

Noč knjige, 23. april 2025

Letos bo že dvanajsto leto zapored potekala Noč knjige. **23. aprila**, na Svetovni dan knjige, bodo knjige in branje znova povezale vse generacije, od najmlajših bralcev do starejših, pa vse tiste vmes. Noč knjige je akcija vseslovenskih razsežnosti in k soustvarjanju vabi prav vse, ki jim je knjiga draga. Tema letošnje Noči knjige je **skupnost**. Za navdih so izbrali **verze Srečka Kosovela**.

Kot pomladni eliksir so in na svoj poetični način spregovarjajo o pomenu planetarne zavesti, delovanja za celoto, pokončnega duha. Naj nam bodo zvezda vodnica pri ustvarjanju letošnje Noči knjige. *»Silni so oni, ki ne poznajo lastne koristi in so jim srca odprta kot smehljajoči travniki. Silni so oni, ki se ne uklonijo, ki se ne zlomijo. In ti premagajo svet in ne umrejo.« Srečko Kosovel*

Knjižni sejem v Zvezdi: Tudi letos bo za živahen pomladni knjižni utrip poskrbel [Sejem na zraku](#) v ljubljanskem parku Zvezda, ki bo v soboto, 17. maja, od 9. in 21. ure. Sejem ob Svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic organizira pisarna Ljubljane, Unescovega mesta literature v sodelovanju s skupnostjo založnikov. V parku Zvezda bo kar 70 slovenskih založb od jutra do večera razprostrlo stojnice in mize, obložene z najboljšim, kar lahko ponudimo! Že zdaj toplo vabimo, da si zabeležite dan za obisk Zvezde – bodite pozorni, da je letos sejem zaradi aprilskih počitnic in praznikov premaknjen v majske dni. Več informacij lahko najdete [na spletni strani Noč knjige](#).

Nova številka revije Štubidu

Sekcija študentov bibliotekarstva je v marcu izdala novo številko revije Štubidu, ki je dostopna na [povezavi](#). Vse številke Štubidu-ja so dostopne tudi v [elektronski obliki](#). Vabljeni k branju!

Izbrane novice in poročila s portala Knjižničarske novice: <https://knjiznicarske-novice.si/>

- [Etika v knjižničarstvu](#)
- [Ali nam nekakovostne spletne vsebine resnično »skisajo možgane«?](#)
- [Branje v 3. tisočletju: strategije motiviranja za branje v digitalni dobi](#)
- [Dejavnosti za družine v slovenskih splošnih knjižnicah: analiza spletnih strani](#)
- [5. dani medijske i informacijske pismenosti s Hrvatskom mrežom školskih knjižničara 2025](#)
- [Knjižnica združuje: ustvarjalne delavnice in bralni projekti za vse generacije](#)
- [2. Stepišnikovo strokovno posvetovanje](#)
- [CELISR: The Central European Library and Information Science Review](#)
- [Prosta delovna mesta](#)

Knjižničarske novice

Na portalu lahko kadarkoli pogledate, kje se izvaja kakšno strokovno izobraževanje doma ali v tujini, kakšna je vsebina, dodana je tudi možnost prijave. Bodite na tekočem in spremljajte na portalu [koledar dogodkov](#).

Novice

Prinašamo vam še nekaj knjižničarskih zanimivosti iz tujine:

– Ko razmišljamo o srednjeveških kodeksih si običajno predstavljamo skriptorij, v katerem menihi prepisujejo stare rokopise. Revija Nature je 12. marca 2025 objavila zanimiv članek, ki prinaša bibliometrično analizo rokopisnih kolofonov in ki ugotavlja, da so velik delež rokopisov dejansko pisale ženske.

<https://www.medievalists.net/2025/03/110000-medieval-manuscripts-women/>; izvorni znanstveni članek pa je dostopen na povezavi <https://www.nature.com/articles/s41599-025-04666-6>;

– Vzpostavlja se mednarodna pobuda za prosto dostopna besedila Lyrasis. Lyrasis je skupnostno podprta članska organizacija, katere poslanstvo je podpirati trajni dostop do skupne svetovne akademske, znanstvene in kulturne dediščine in ima vodilno vlogo na področju odprtih tehnologij, vsebinskih storitev, digitalnih rešitev in sodelovanja z arhivi, knjižnicami, muzeji in skupnostmi znanja po vsem svetu.

<https://www.libraryjournal.com/story/ebooks--community-engagement-at-lyrasis-empowering-libraries-to-shape-the-future-of-ebooks-lj250317> ; <https://lyrasisnow.org/about/>

– Pressreader je na svojem blogu objavil zanimivo razmišljanje, kako se tudi knjižnice lahko vključijo v promocijo Mednarodnega dneva brez odpadkov z vrsto primerov iz dobrih prask.

International Day of Zero Waste: How libraries can promote this year's theme:

<https://blog.pressreader.com/public-libraries-play-crucial-role-sustainable-development-0#:~:text=Public%20libraries%20can%20play%20a,clothing%20choices%20affect%20the%20planet>

– Okoljskih vprašanj se dotika tudi pobuda ameriških knjižničarjev, da v knjižnicah organizirajo srečanja istomislečih, ki jih druži skupna skrb za prihodnost našega sveta.

<https://americanlibrariesmagazine.org/2025/03/03/climate-connection/>

– V naslednjem tednu pa lahko o številnih sorodnih vprašanjih preberate v začasno brezplačno dostopni številki reviji American Libraries.

<https://digital.americanlibrariesmagazine.org/html5/reader/production/default.aspx?pubname=&edid=5794d80a-776d-493c-a966-807087825ee8>

– American Libraries Magazine prinaša zanimivo reklamo podjetja Spacesaver, ki nam kaže, kako in za kakšne stroške pri njih rešujejo težave z dislociranimi skladišči.

<https://americanlibrariesmagazine.org/blogs/the-scoop/maximize-your-storage/>

– Kmalu po Trumpovi ukinitvi osrednje agencije za financiranje knjižnic in muzejev, pa je ALA (Ameriška knjižnična zveza) pripravila vrsto aktivnosti za zaščito knjižnic.

<https://americanlibrariesmagazine.org/blogs/the-scoop/white-house-attacks-libraries/>

Ob tem se je izkazalo, da je prišlo do močnega in množičnega nasprotovanja Trumpovemu ukazu. Od izjave ALA 15. marca je bilo posnetih in poslanih več kot 55.000 sporočil članom kongresa prek akcijskega centra ALA.

- Za spodbujanje angažirane javnosti, pa so ameriški kolegi pripravili tudi svojo spletno trgovino:
<https://www.forewordreviews-merch.com/>
- Oxford Academics je predstavil novo orodje, ki ob pomoči orodij umetne inteligence precej olajša rabo njihovih storitev.
<https://www.libraryjournal.com/story/academiclibraries/oxford-academics-ai-discovery-assistant-250317>

Naslednji Novičnik DBL bomo predvidoma pripravili **9. maja 2025**. Predloge novic pošljite na info@dbl.si.

Lepo vas pozdravljamo,

mag. Ana Zdravje, predsednica DBL in Igor Zemljič, podpredsednik DBL in vodstvo

Društvo bibliotekarjev Ljubljana | Trg republike 3 | 1000 Ljubljana

info@dbl.si | www.dbl.si